

er igangsat i Institut for Internationale Studier, er en uafhængig undersøgelse af uafhængige forskere. Det er altså en fuldstændig fordrejning, når hr. Jeppe Kofod flere gange i dag har prøvet at fremstille det, som om det skulle være betænkeligt, at Uffe Ellemann-Jensen er formand for den overordnede centerbestyrelse. Den overordnede centerbestyrelse har intet at gøre med forskningsprojekter. De styres af Institut for Internationale Studier og dets bestyrelse, og der er et flertal af forskere i instituttets bestyrelse udnævnt af forskningsrådene.

Derfor må jeg også sige til hr. Jesper Langballe, som i starten af debatten påstod, at det var en forkromet embedsmandsundersøgelse, at det er det ikke. Det er forskere, der laver undersøgelsen, flertallet i bestyrelsen er forskere, og derfor er det ikke en embedsmandsundersøgelse. Det er en uafhængig undersøgelse.

Så har der været en særlig debat om adgang til Statens Arkiver for andre forskere end dem, der er tilknyttet Institut for Internationale Studier og PET-kommissionen. Som jeg sagde tidligere under debatten, ønsker regeringen på ingen måde, at adgangen til arkivmateriale vedrørende den kolde krig bliver monopoliseret, tværtimod ser vi gerne, at andre forskere fordyber sig i emnet, og vi lægger vægt på, at der ikke sker en forskelsbehandling med hensyn til adgangen til arkivmaterialet.

Kl. 18.20

Det regelsæt, der regulerer arkivadgangen, er dels arkivloven, dels offentlighedsloven. Under arkivloven har vi det materiale, som er mere end 30 år gammelt, og efter den 1. juli i år, hvor den nye arkivlov træder i kraft, er det det materiale, der er mere end 20 år gammelt, og hvis der ikke er fastsat en særlig, længere tilgængelighedsfrist, ja, så vil det materiale umiddelbart være tilgængeligt for enhver efter fristens udløb.

Myndighederne har dog mulighed for af forskellige beskyttelseshensyn at fastsætte en længere tilgængelighedsfrist. Der er mulighed for at søge om dispensation fra disse tilgængelighedsfrister, og i de tilfælde høres den pågældende myndighed, inden Statens Arkiver træffer endelig afgørelse om dispensation. For arkivloven gælder et princip om lige adgang. Så vidt arkivloven.

For så vidt angår materiale, der ikke er 30 år gammelt, og som derfor som udgangspunkt ikke er afleveret til Statens Arkiver, er det så offentlighedsloven, som regulerer adgangen, og i disse tilfælde er det også den relevante myndig-

hed og i sidste instans den relevante minister, der har ansvaret for at træffe afgørelse om aktindsigt efter offentlighedsloven efter en konkret vurdering af formål m.v.

Også her gælder, at ansøgninger om aktindsigt med hjemmel i offentlighedsloven skal behandles efter ensartede retningslinjer, sådan at der ikke sker forskelsbehandling af forskere, som opfylder samme vilkår for adgang.

I kommissoriet for den historiske udredning om Danmarks sikkerhedspolitiske situation under den kolde krig bliver der anvendt formuleringen privilegeret adgang, og jeg vil godt understrege, at det ikke skal forstås sådan, at der kan eller skal finde forskelsbehandling af forskere sted med hensyn til adgang til oplysninger. Formuleringen privilegeret adgang sender et klart signal om, at forskere inden for projekterne bør have så let adgang til alle relevante dokumenter som overhovedet muligt, men der ligger ikke i det, at disse forskere skal kunne få adgang til oplysninger, som andre forskere, der opfylder samme vilkår, ikke kan få, så det er lige behandling. Der er altså ikke forskelsbehandling, og det er det, der ligger i det.

Derfor vil jeg godt igen understrege, at regeringen vil sikre størst mulig åbenhed med hensyn til adgangen til statens arkivmateriale om den kolde krig, sådan at andre forskere behandles på lige fod med forskerne under Institut for Internationale Studier i forbindelse med anmodninger om arkivadgang og aktindsigt.

Så har der været rejst det særlige spørgsmål, om ikke det er et problem, at der ikke er en ankeadgang. Se, det er jo en sag, der har været diskuteret tidligere. I 2001 blev der afgivet en betænkning om revision af arkivloven, og da blev denne sag behandlet, og et flertal af det udvalg, der behandlede denne sag, sagde, at det ville være betænkeligt at indføre et sådant ankenævn, fordi man derved unddrog dette spørgsmål fra parlamentarisk kontrol så at sige.

Det er nemlig sådan, at det jo i sidste instans er den ansvarlige minister, som træffer afgørelsen, om der i et konkret tilfælde kan udleveres materiale, og hvis der så er et flertal i Folketinget, der føler, at praksis er for restriktiv, der skal afleveres mere materiale, så kan man stille den pågældende minister til ansvar, hvad man jo ikke kan, hvis man lægger det hen i et eller andet ankenævn, for så lægger man det væk fra den parlamentariske kontrol.

Så det spørgsmål har jo altså tidligere været behandlet, og da jeg her i dag klart har tilkende-